

POZITÍVNY POSUN STAVEBNÍCTVA VIDÍM V DODRŽIAVANÍ ZÁKONA A VYMOŽITEĽNOSTI PRÁVA

Pripravila D. Lalíková

Jedným z vašich cieľov vo funkcii predsedu komory je aj znovuzavedenie honorárových poriadkov pre architektonické a inžinierske činnosti...

K tejto téme sa vyjadrujem už niekoľko rokov a oveľa intenzívnejšie vnímam jej potrebu v čase krízy. Zabezpečenie primeranej kvality projektov a primeranej kvality zhotovovania stavieb nie je možné bez definovania potrebného rozsahu a obsahu projektovej dokumentácie a stanovenia minimálnych honorárov, ktoré budú garantovať jej primerane kvalitnú prípravu. Je to dôležitý cieľ, kde v prvom rade nejde o výšku honorárov pre architektonické a inžinierske služby, ale hlavným cieľom je zvýšená kvalita, ktorá má zabezpečiť verejný záujem v súlade s nariadením Európskeho parlamentu 305/2011 – ochranu zdravia a životov občanov a verejného a súkromného majetku. Ide najmä o to, aby sa znovuzavedením honorárových poriadkov umožnilo inžinierom a architektom kvalitne pripravovať projekty. Jedine kvalitne pripravené projekty sú základným predpokladom primerane kvalitných stavieb, ale aj základom pre kvalitné rozhodovanie investorov a zhotoviteľov hlavne v čase krízy. Jediné kritérium – minimálny honorár za projekt a nižšia cena za zhotovenie stavby –

priniesli nielen Slovensko, ale aj iné európske krajiny na okraj priepasti nielen vo verejnom obstarávaní, ale aj v súkromnom sektore. Niekoľko rokov zdôrazňujem, že výsledkom činnosti projektantov a stavbárov sú produkty, ktoré majú dlhodobú životnosť (niekoľko desiatok rokov) a takéto produkty sa nemôžu ponechať voľnej regulácii trhu. A ak sa nechajú, treba rátať s tým, že aj naďalej bude dochádzať k haváriám stavieb a budú ohrozené životy, zdravie a bezpečnosť ľudí.

Ako sa vyvíja situácia okolo znovuzavedenia honorárových poriadkov za architektonické a inžinierske práce? Akými prostriedkami je možné zlepšovať kvalitu v stavebníctve? Ako vníma prípravu nového stavebného zákona? Kde vidí hlavné príčiny problémov slovenského stavebníctva?

To sú otázky, na ktoré nám odpovedal prof. Dipl.-Ing. Dr. Vladimír Benko, PhD., ktorý bol na májovom Valnom zhromaždení SKSI opäť zvolený do funkcie predsedu.

Aká je teda momentálna situácia, pokiaľ ide o znovuzavedenie honorárových poriadkov na Slovensku?

Pozitívnu správou je dianie v Nemecku. Ako je známe, v Nemecku honorárové poriadky platia. Do júna 2013 platili len pre občanov Nemecka. Architekti a inžinieri z iných krajín mohli teda v Nemecku ponúkať projektové práce aj za nižšie ceny. Od júla 2013 došlo k zmene na základe ktorej každý, kto v Nemecku vykonáva architektonické a inžinierske činnosti, musí rešpektovať honorárové poriadky, ktoré sú v Nemecku definované v zákone pre príslušné kategórie a stupne projektov stavieb. Všetci teda musia dodržiavať minimálne a maximálne ceny, ktoré sú presne definované a nikto nemôže túto službu, bez porušenia zákona, ponúknuť lacnejšie. Chcem ale zdôrazniť, že to neznamená, že projektanti budú takto honorovaní a napriek tomu budú odvádzať nekvalitnú prácu. V Nemecku sú základné požiadavky na stavbu skontrolované skôr, ako sa projekt schváli a začne sa podľa neho stavať. Ak je projekt nekvalitný, musí ho projektant dopracovať na príslušnú kvalitatívnu úroveň.

To platí v Nemecku. A čo Slovensko?
To, čo sa deje v Nemecku, je dobrým

signálom aj pre Slovensko. Nemecko je pripravené poskytnúť nám legislatívnu podporu a know-how. Preto na náš podnet bola vytvorená pracovná skupina pre honorárové poriadky v rámci krajín V4 s cieľom jednotne postupovať a vytvoriť spoločne odborné a legislatívne kroky. Na môj podnet bola Európskou organizáciou inžinierskych komôr založená pracovná skupina, ktorá bude pripravovať argumenty pre znovuzavedenie honorárových poriadkov v rámci Európy. Verím, že nakoniec zvíťazí zdravý rozum. Ide totiž o to, že celý systém v príprave, projektovaní a realizácii stavieb je v súčasnosti aj na Slovensku zle nastavený a túto chybu v systéme je potrebné odstrániť. Nejde totiž len o honorárové poriadky, ale aj o absenciu účinnej kontroly kvality projektov a zhotovovania stavieb. Nádejou na začatie procesu zmien v stavebníctve na Slovensku je prijatie nového stavebného zákona.

Podľa vyjadrenia ministra Počiatka je jeho prioritou v tomto volebnom období prijatie nového stavebného zákona. Veríte, že sa to podarí?

Prijatie nového stavebného zákona je verejnosťou aj odborníkmi veľmi očakávané, podľa môjho názoru môže pozitívne ovplyvniť smerovanie nášho stavebníctva. Naša komora bola súčasťou pracovnej skupiny na prípravu zákona a pri návrhoch sme spolupracovali aj s ďalšími partnerskými organizáciami, najmä so Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska a Slovenskou komorou architektov. Aj prostredníctvom našej legislatívnej rady a odborníkov, ktorí sú členmi SKSI, sme sa snažili pripraviť koncepciu celkového nastavenia zákona

od územného plánovania cez projektovú prípravu až po kolaudáciu, prevádzku a údržbu stavby. Keďže v konečnom dôsledku o znení návrhu zákona do medzirezortného pripomienkového konania rozhoduje generálna rada ministerstva, na niektoré nastavenia návrhu nového stavebného zákona máme odlišný názor. Nie všetky naše návrhy a pripomienky boli počas prípravy zákona akceptované a navyše, zákon nemusí byť ani prijatý v tej podobe, v akej išiel do medzirezortného pripomienkového konania. Napriek tomu verím, že sa vyjadrenia ministra Počiatka naplnia a dúfam, že zákon bude po zapracovaní pripomienok v ďalšom legislatívnom procese prijatý so všetkými pozitívnymi zmenami, ktoré sú pre skvalitnenie slovenského stavebníctva dôležité.

Kde vidíte príčiny havárií stavieb na Slovensku a akými postupnými krokmi je možné kvalitu v stavebníctve zlepšovať?

Výrazný nárast škôd a havárií stavieb na Slovensku a aj v iných európskych krajinách som predpovedal pred niekoľkými rokmi a dali sa s istotou očakávať. Spôsobil ich voľný trh Európy, znásobila ich kríza a dorazil ich fetiš jediného kritéria pri výbere spracovateľa projektu a zhotoviteľa stavby – minimálna cena. Na Slovensku sa to znásobilo nepripraveným legislatívnym prostredím pre takéto pomery. Stavebný zákon nedefinoval realizačnú projektovú dokumentáciu a jej zodpovedných spracovateľov (tragédia pri Kurimanoch), neriešil kontrolu zabezpečenia základných požiadaviek na stavby vo verejnom záujme (pád päťpodlažnej budovy na Plynárenskej ulici v Bratislave, zrútenie

zimných štadiónov v Námestove a v Starej Ľubovni a ďalšie), nedostatočne definoval kompetencie a funkciu stavebného dozoru pre stavby, ktoré predstavujú zvýšené riziko. Do návrhu nového stavebného zákona sa dostávajú prvky, ktoré – ak sa schvália – posunú kvalitu projektov a kvalitu zhotovovania stavieb pozitívnym smerom. Nový stavebný zákon definuje realizačnú projektovú dokumentáciu stavieb ako vyhradenú činnosť vo výstavbe, kontrolu projektu nosných konštrukcií stavieb so zvýšeným rizikom, definuje tiež nové kategórie autorizovaných stavebných inžinierov, zavedenie ktorých ovplyvní kvalitu a kontrolu kvality projektov a zhotovovania stavieb. Samozrejme, základným predpokladom pre zvýšenie kvality a bezpečnosti stavieb, je vzdať sa fetišu minimálnej ceny pri výbere spracovateľa projektu a zhotoviteľa stavby. A najzákladnejším predpokladom pre pozitívny posun Slovenska vidím v dodržiavaní zákona a vymožitelnosti práva. Ak toto začne fungovať, súčasná situácia sa jednoznačne zlepší.

Čo by mohlo ešte pomôcť v súčasnosti k naštartovaniu zmien v celom systéme stavebníctva?

Určite by pomohlo, keby sa skončila kríza. Odrazili by sme sa od dna, bol by dostatok zákaziek a trh by mal príležitosť sa skutočne sám vyregulovať. Keď je dostatok práce a inžinieri a architekti majú dostatok zákaziek, dokonca si môžu vyberať, tak prirodzene stúpajú aj ich honoráre, vďaka ktorým sú schopní zabezpečiť primeraný rozsah a kvalitu projektovej dokumentácie každého stupňa. ❖

EDITORIAL

2

ROZHOVOR

SÚČASNOSŤ A BUDÚCNOSŤ DOPRAVY V BRATISLAVE 8

DOPRAVNÉ, INŽINIERSKE A ŠPECIÁLNE STAVBY

OBNOVY A REKONŠTRUKCIE VOZOVIEK 10

INTEGROVANÉ PLÁNOVANIE DOPRAVY V MESTÁCH 14

SÚČASNOSŤ A BUDÚCNOSŤ ŽELEZNIČNÝCH STANÍC 18

REKORDNÉ ROZPÄTIA MOSTOV RÔZNYCH 24

KONŠTRUKČNÝCH SYSTÉMOV 28

REALIZÁCIA MOSTA V ESTÓNSKU

ROZHOVOR

POZITÍVNY POSUN STAVEBNÍCTVA 30

ŠPECIÁL

PREČO MÁME NOVÚ NORMU PRE PODLAHY?, 1. ČASŤ 32

VÝSTAVBA NA SLOVENSKU

MODERNIZÁCIA ŽELEZNIČNEJ TRATE 36

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM – PÚCHOV

VÝSTAVBA VO SVETE

MOST POSILŇUJÚCI EURÓPU 42

MOSTY

EXTRADOSOVÉ MOSTY – 3. ČASŤ 44

BIM

BUILDING INFORMATION MODELING, 1. ČASŤ BÚRANIE MÝTOV 46

UDRŽATEĽNÁ ARCHITEKTÚRA

OVERENIE VZDUCHOVEJ PRIEPUSTNOSTI 48

PETRŽALSKÉ DVORY V BRATISLAVE 49

DREVENÉ KONŠTRUKCIE

DREVENÉ KOMPOZITY A ICH VYUŽITIE V PRAXI 50

CENOTVORBA

AGREGOVANÉ CENOVÉ UKAZOVATELE 52

DOPRAVNÝCH STAVIEB

INFOSERVIS

PREHĽAD

Obálka: Modernizácia železničnej trate

Hlavný zhotoviteľ: Združenie ŽSR - Beluša

Foto: Ing. Milan Zakopčan

Šéfredaktorka: Ing. arch. Darina Lalíková, CSc. Tel.: 02/326 62 825

E-mail: sefredaktorka@eurostav.sk Asistentka šéfredaktorky:

Silvia Lamošová Tel.: 02/326 62 812 E-mail: silvia.lamosova@

eurostav.sk Odborná redaktorka: Ing. arch. Martina Horváthová

Tel.: 02/326 62 821, E-mail: redakcia@eurostav.sk

Služby čitateľom a distribúcia publikácií: Emília Smolová

Tel.: 02/326 62 827 E-mail: eurostav@eurostav.sk

E-mail: predplatne@eurostav.sk E-mail: predaj.knih@eurostav.sk

Fotografie: firemné fotografie, autori príspevkov, archív Layout:

Gama design s. r. o., Bratislava Vydáva: Vydavateľstvo Eurostav,

spol. s r. o., Seberínho 1, 821 03 Bratislava IČO: 313 94 515

Obchodná riaditeľka: JUDr. Ingrid Blaškovičová Tel.: 02/326 62 826

Obchodné oddelenie: JUDr. Katarína Kulasová, Tel.: 02/326 62 814,

Tel.: 02/326 62 820, E-mail: inzercia@eurostav.sk Marketing:

Tel.: 02/326 62 811 E-mail: marketing@eurostav.sk Tlač: tlačiareň

GOEN, spol. s r. o., Bratislava Distribúcia: L.K. Permanent, spol. s r. o.,

Bratislava Dátum vydania: 13. 08. 2014 Vychádza: 10 čísel v roku

Objednávka predplatného: Vydavateľstvo Eurostav, spol. s r. o.,

Seberínho 1, 821 03 Bratislava Ročné predplatné: 23 EUR

(v SR vrátane poštovného a DPH) alebo 692,- Kč (v ČR vrátane

distribúcie a poštovného) Cena 1 výtlačku: 2,60 EUR

Rozmnožovanie a ďalšie šírenie len s predchádzajúcim povolením

vydavateľstva. Menom označené príspevky vyjadrujú názory

autorov, avšak nie vždy aj redakcie. Za obsah reklamných článkov

zodpovedá ich objednávateľ. Nevyžiadané materiály sa nevracajú.

Platný je cenník z 1. 1. 2009. Evidenčné číslo EV 562/08. Podávanie

novinových zásielok povolené RPP Bratislava – pošta 12,

č. j. 651/96 zo dňa 4. 1. 1996. Podávanie novinových zásielok

v ČR bolo povolené ČP, s.p. OZSeč Ústí nad Labem,

dňa 19. 1. 1998, j. zn. P-292/98

Viac informácií o časopise
na www.casopiseurostav.sk
alebo naskenujte QR kód

REDAKČNÁ RADA ČASOPISU EUROSTAV

prof. Dipl.-Ing. Dr. Vladimír Benko, PhD., Slovenská komora stavebných inžinierov, doc. Ing. Peter Černík, PhD., host' profesor,

STRABAG Development SK s. r. o., Ing. František Kmit', Metrostav Slovakia a. s., Ing. Jana Nedasová, MBA, Knauf Insulation, s. r. o.,

prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., Stavebná fakulta STU Bratislava, Ing. Albert Priehoda, PhD., XELLA Slovensko, spol. s r. o.,

Ing. Rudolf Slezák, Západoslovenská energetika, a. s., prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc., Fakulta architektúry STU Bratislava,

Ing. arch. Juraj Šujan, Slovenská komora architektov

EUROSTAV

7-8/2014

Odborný recenzovaný časopis
o stavebníctve a architektúre

HLAVNÁ TÉMA: DOPRAVNÉ, INŽINIERSKE A ŠPECIÁLNE STAVBY

VÝSTAVBA NA SLOVENSKU:

Modernizácia železničnej trate

ŠPECIÁL:

Nová norma pre podlahy

VÝSTAVBA VO SVETE:

Most v Estónsku

Cena 2,60 €

7-8/2014 20. ročník ISSN 1335 - 1249
vychádza Vydavateľstvo Eurostav, spol. s r. o.